

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. kesäkuuta 2023
(OR. en)

10890/23

FIN 667

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	20. kesäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 390 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Pitkän aikavälin ennuste EU:n talousarviovarojen tulevista sisään- ja ulosvirtauksista (2024–2028)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 390 final.

Liite: COM(2023) 390 final

Bryssel 20.6.2023
COM(2023) 390 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Pitkän aikavälin ennuste EU:n talousarviovarojen tulevista sisään- ja ulosvirtauksista
(2024–2028)**

{SWD(2023) 218 final}

Sisällys

SISÄLLYS	1
1. Johdanto	2
2. Ennuste EU:n talousarvion ulosvirtauksista vuosina 2024–2028	2
2.1. Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen sitoumuksiin liittyvät maksut	4
2.2. Vuotta 2021 edeltävien sitoumusten loppuun saattamiseen liittyvät maksut	7
2.3. Vapautetut sitoumukset	8
2.4. NextGenerationEU-väline	9
2.5. Maksattamatta olevien sitoumusten määrän kehitys	10
3. EU:n talousarvion sisäänvirtauksia koskeva ennuste 2024–2027	11
4. Päätelmät	13
Liite II – Ennusteen tulokset	15
Taulukko 1.1 – Pitkän aikavälin ennuste monivuotisen rahoituskehyksen tulevista ulosvirtauksista vuosina 2024–2028	15
Taulukko 1.2 – Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen sitoumuksiin liittyvät maksut	16
Taulukko 1.3 – Vuotta 2021 edeltävien sitoumusten loppuun saattamiseen liittyvät maksut	17
Taulukko 2 – Vapautettujen sitoumusten ennuste 2024–2027	18
Taulukko 3 – NextGenerationEU:n ulosvirtauksia koskeva pitkän aikavälin ennuste	19
Taulukko 4 – Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärän muutos vuosina 2024–2027	20
Taulukko 5 – EU:n talousarvion tulevia sisäänvirtauksia koskeva pitkän aikavälin ennuste vuosina 2024–2027	21

1. Johdanto

Tässä kertomuksessa arvioidaan EU:n talousarvion sisään- ja ulosvirtauksia viiden seuraavan vuoden aikana varainhoitoasetuksenⁱ 247 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Tässä kolmannessaⁱⁱ kertomuksessa ennustetaan monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 ja NextGenerationEU-välineenⁱⁱⁱ tuloja ja menoja^{iv} vuosina 2024–2028^v.

EU:n talousarviosta suoritettavat maksut perustuvat sitoumuksiin. Tässä kertomuksessa esitetyt maksujen ennakoarviot perustuvat vuoden 2024 talousarvioesitykseen^{vi} liitetyn rahoitussuunnitelman maksusitoumuksiin, mukaan lukien rahoituskehysasetuksen^{vii} 5 artiklasta johtuvat ohjelmakohtaiset mukautukset sekä varainhoitoasetuksen^{viii} 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti vapautettujen sitoumusten uudelleenkäyttö. Tulojen osalta ennuste perustuu omia varoja koskevan päätöksen tulojärjestelmään^{ix}. Tuloennusteissa otetaan huomioon myös sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä^x, jäljempänä 'erosopimus'.

Tässä ennusteessa esitetään monivuotisen rahoituskehysten arvioiden ohella kaikkien NextGenerationEU-välineen mukaisten ohjelmien maksuennusteet. Nämä menot tulevat monivuotisen rahoituskehysten menojen lisäksi, ja ne rahoitetaan pääomamarkkinoilta otettujen lainojen tuotoilla.

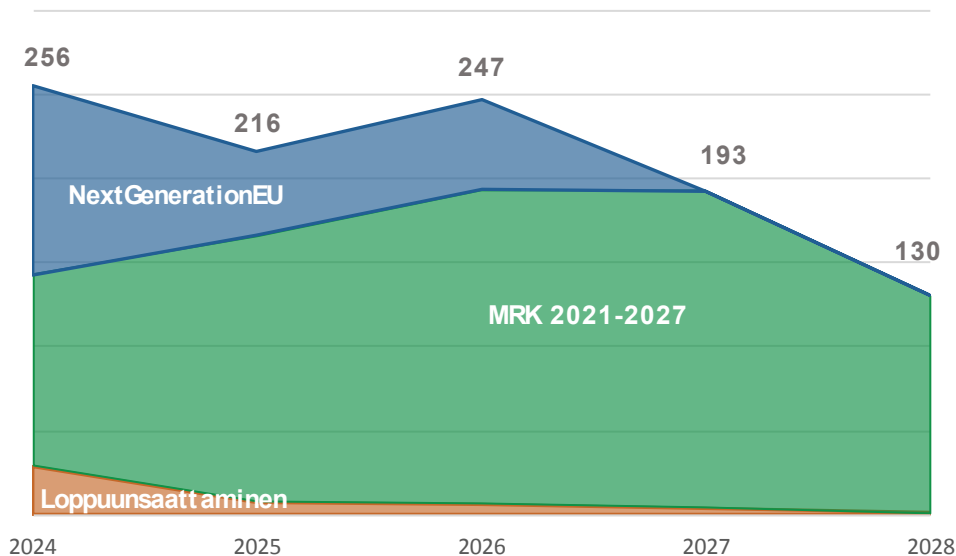
Tässä ennusteessa arvioidaan maksattamatta olevat maksut, jotka johtuvat vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten ja sitä aiempien vuosien ohjelmissa tehdyistä sitoumuksista, kun taas vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehysten ohjelmiin liittyvät maksut eivät kuulu tämän ennusteen soveltamisalaan. Kertomuksessa ei esitetä NextGenerationEU-välineen rahoituskustannuksia koskevia skenaarioita, ja siinä tarkastellaan määriä rahoitusohjelmien mukaisesti.

2. Ennuste EU:n talousarvion ulosvirtauksista vuosina 2024–2028

Vuosina 2024–2028 maksujen arvioidaan olevan 1 042 miljardia euroa, mukaan lukien 824 miljardia euroa monivuotisen rahoituskehysten maksujen enimmäismäärästä ja 216 miljardia euroa NextGenerationEU-välineen tuesta, jota ei makseta takaisin.

Ennuste sisältää rahoituskehysasetuksen 5 artiklaan perustuvat tulevat ohjelmakohtaiset mukautukset ja varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisen vapautettujen sitoumusten uudelleenkäytön vuosina 2025–2027. Ohjelmakohtaisten mukautusten odotetaan johtavan monivuotisen rahoituskehysten maksusitoumus- ja maksumäärärahojen enimmäismäärien mukauttamiseen automaattisesti ylöspäin 12,6 miljardilla eurolla vuosina 2022–2027^{xi}. Vuotuisen mukautuksen tarkka määrä riippuu kilpailusakoista edellisellä vuonna saatujen tulojen määrästä, ja niiden kokonaismäärä vuoteen 2027 mennessä on 11 miljardia euroa (vuoden 2018 hintoina).

Kaavio1 – Maksuennuste luokitittain

EU:n talousarviosta maksettavat maksut eivät jakaudu tasaisesti kaudelle 2024–2028. Ennuste riippuu seuraavien kehityksestä: 1) vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehyksestä rahoitetuista meno-ohjelmista maksetut maksut (75 prosenttia maksujen kokonaismäärästä), 2) NextGenerationEU-välineestä maksetut maksut (21 prosenttia maksuista) ja 3) monivuotisen rahoituskehyksen 2014–2020 maksattamatta olevista sitoumuksista johtuvat maksut (4 prosenttia maksuista). EU:n talousarvion ulosvirtausten arvioitu vuotuinen keskiarvo on 208 miljardia euroa, josta 43 miljardia euroa rahoitetaan NextGenerationEU-ohjelmia varten pääomamarkkinoilta otetuilla lainoilla. Vuoteen 2028 ulottuva ennuste vastaa maksattamatta olevia maksuja, jotka johtuvat vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ja sitä aiempien vuosien ohjelmissa tehdyistä sitoumuksista, kun taas vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin liittyvät maksut eivät kuulu tämän ennusteen soveltamisalaan.

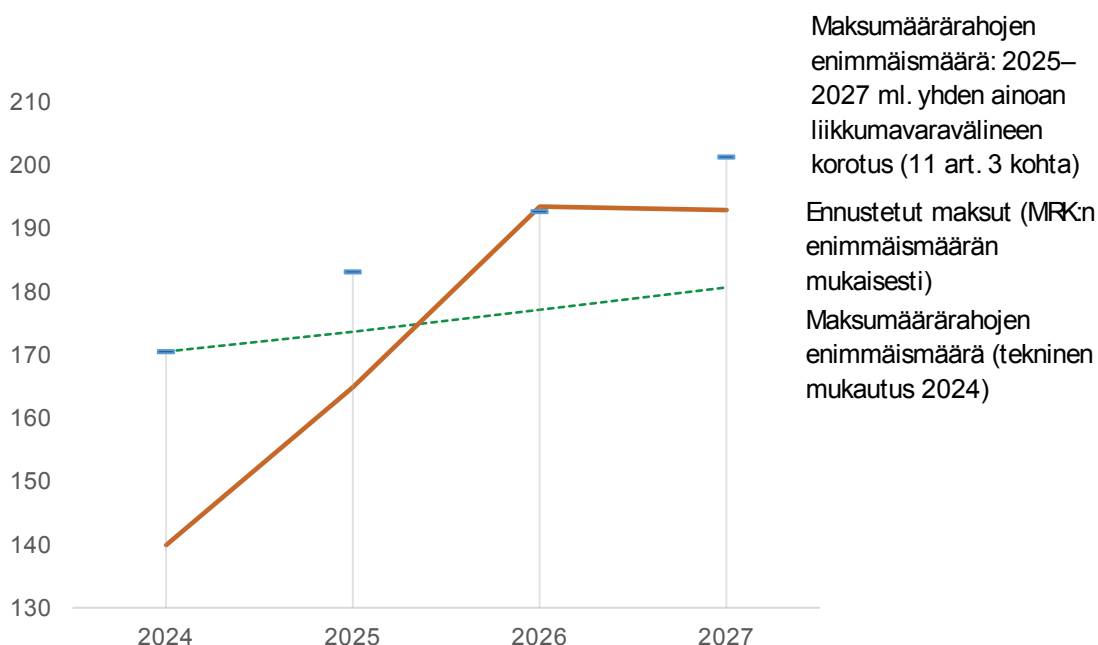
Maksujen kokonaismäärän odotetaan vähenevän vuonna 2025 ja kasvavan vuonna 2026. Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen maksuja koskevien ennusteiden mukaan määrä kasvaa asteittain vuosina 2025–2026 ja pienenee seuraavassa rahoituskehyksessä, kun taas NextGenerationEU-välineen maksujen odotetaan vähenevän vuosina 2025 ja 2026 vuoteen 2024 verrattuna. Kun NextGenerationEU-välineen täytäntöönpano on saatettu päätökseen vuonna 2026, suurin osa kahden viimeisen ennustevuoden maksuista vastaa vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ja sen edeltäjien menojen osalta vuotuiset keskimääräiset maksut ovat 165 miljardia euroa. Vuodet 2024, 2025 ja 2028 ovat tämän luvun alapuolella ja vuodet 2026 ja 2027 sen yläpuolella. Vaikka tämä suuntaus korostui, kun otetaan huomioon täytäntöönpanon merkittävämät viivästykset, se havaittiin aiemmissa monivuotisissa rahoituskehyksissä, koska maksuja vähennettiin asteittain ja edellisen ohjelmakauden päättäminen ja uusien ohjelmien käyttöönotto aloitettiin vaiheittain niin, että täyteen vauhtiin päästiin vasta monivuotisen rahoituskehyksen jälkipuoliskolla.

Ennusteen liikkumavara vuosille 2024–2027 on määritetty monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärän mukaisten ennustettujen maksujen ja vuotuisessa teknisessä mukautuksessa vuodeksi 2024 vahvistetun maksujen enimmäismäärän erotukseksi, ja sen arvioidaan olevan 11 miljardia euroa. Vuoden 2024 vuotuisen liikkumavaran ennustetaan olevan 31 miljardia euroa ja vuoden 2025 vuotuisen liikkumavaran 9 miljardia euroa, kun taas vuosien 2026 ja 2027 ennustetut liikkumavarat ovat negatiivisia, ja maksut ylittävät enimmäismäärän arviolta 16 miljardilla eurolla ja 12 miljardilla eurolla. Positiivisten tai negatiivisten liikkumavarojen olemassaolo johtuu reaalisesti vakaasta maksujen enimmäismäärästä ja EU:n talousarvion ohjelmien vaihtelevasta urasta, joka johtuu pääasiassa koheesiopoliitiikan täytäntöönpanosta. Monivuotista

rahoituskehystä koskevan asetuksen 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisen yhden ainoan liikkumavaravälineen automaattisen mukautusmekanismin mukaisesti käyttämättä jääneet määrät nostavat vuodesta 2022 alkaen tulevia vuotuisia enimmäismääriä. Sen vuoksi ennen vuotta 2024 olevat positiiviset liikkumavarat kasvattavat enimmäismääriä vuosina 2025–2027 (rahoituskehysasetuksen 11 artiklan 3 kohdassa asetetuissa rajoissa). Ottaen huomioon nämä mukautukset sekä monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 5 artiklan tulevan ohjelmakohtaisen mukautuksen (joka nostaa maksujen enimmäismääriä 7,7 miljardilla eurolla) monivuotisen rahoituskehymen 2021–2027 maksujen enimmäismäärän odotetaan kattavan odotetut kokonaismaksut. Vuonna 2026 maksujen enimmäismäärä voitaisiin kuitenkin ylittää 0,8 miljardilla eurolla, joka olisi maksettava vuoden 2027 maksujen enimmäismäärän puitteissa. Tämä johtuu pääasiassa koheesio-ohjelmien ennakoidusta maksumallista, joka kiihtyy kyseisenä vuonna, ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) huipusta, joka johtuu vuosien 2014–2022 ohjelmien päättämisen ja nykyisen monivuotisen rahoituskehymen täyden vauhdin päällekkäisyydestä. Koheesio-ohjelmien maksujen nopeutuminen tässä kertomuksessa oletettua keskistä ennusteskenaariota pidemmälle voi johtaa siihen, että maksujen enimmäismäärä ylitetään kyseisenä vuonna sitäkin enemmän (ks. kohdat 2.1 ja 2.3).

Kaavio2 – Maksuennuste verrattuna monivuotisen rahoituskehymen maksujen enimmäismäärään kaudella 2024–2027

2.1. Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehymen sitoumuksiin liittyvät maksut

Koheesiopolitiikka ja yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) muodostavat yli puolet vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehymen arvioiduista maksuista. Näiden kahden politiikan täytäntöönpanon taustalla ovat pitkälti pitkän aikavälin maksuennusteen arviot.

Otsake 2 a – Koheesiopolitiikka

Kun kaikki ohjelmat oli hyväksytty vuoden 2022 loppuun mennessä, vuosien 2021–2027 koheesio-ohjelmien täytäntöönpano aloitettiin viime vuonna maksamalla ennakkomaksut vuosille 2021 ja 2022 sekä

ylimääräinen ennakkomaksu FAST-CARE-tukitoimelle. Vuosina 2023 ja 2024 maksetaan lisää ennakkomaksuja ja ensimmäiset välimaksut, vaikkakin hitaammin kuin edellisellä ohjelmakaudella, mikä selittyy pääasiassa ohjelmasuunnittelun viivästymisellä sekä kansallisten viranomaisten toimilla vuosien 2014–2020 ohjelmien loppuun saattamiseksi ja NextGenerationEU-välineen täytäntöönpanon nopeuttamiseksi. Edelliseen ohjelmakauteen verrattuna viivästysten kasautuminen merkitsee yhden vuoden täytäntöönpanovajetta.

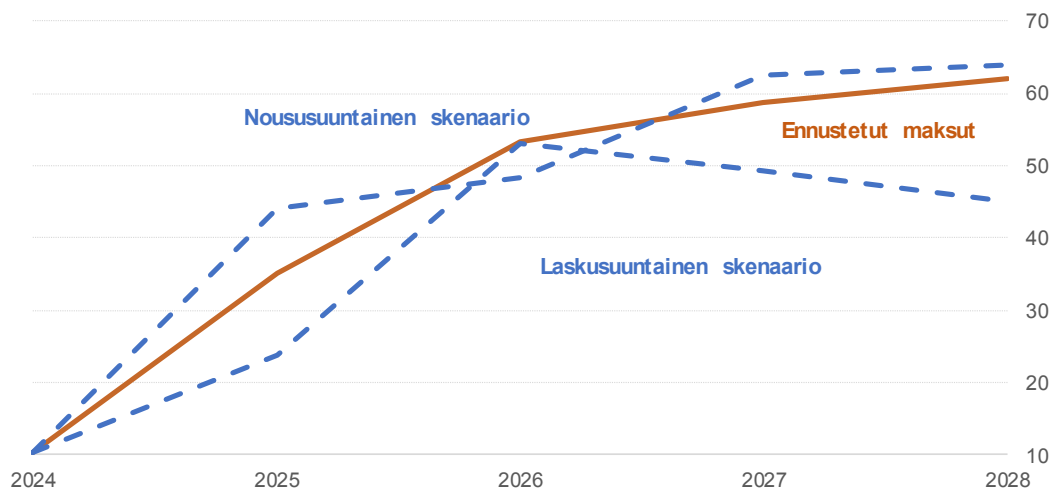
Kuten edellisessäkin kertomuksessa, tässä ennusteessa ehdotetaan **kolmea skenaariota** koheesio-ohjelmien täytäntöönpanolle. Kun otetaan huomioon viimeisimmät täytäntöönpanosta saatavilla olevat tiedot, oletetaan, että jäsenvaltiot nopeuttavat täytäntöönpanoa vuosina 2025 ja 2026, vaikkakin eri laajuudessa, kuroakseen umpeen kertyneet viivästykset ja lieventääkseen siten vapauttamisen riskiä. **Keskisessä skenaariossa** oletetaan, että jäsenvaltiot nopeuttavat täytäntöönpanoa vuonna 2025 ja saavuttavat vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen täytäntöönpanotahdin vuosina 2026 ja 2027 sekä täyden vauhdin vuodesta 2028 alkaen. **Noususuuntaisessa skenaariossa** ennakoidaan täytäntöönpanoa vuosina 2025 ja 2026 vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen mukaisesti ja täyttä vauhtia seuraavina vuosina. **Laskusuuntaisessa skenaariossa oletetaan**, että jäsenvaltiot eivät pysty korjaamaan yhden vuoden viivettä ennustejaksolla.

Näissä kolmessa skenaariossa oletetaan, että jäsenvaltiot käyttävät kaikkia käytettävissä olevia keinoja välttääkseen vapauttamiset, koska riskit ovat suuremmat kuin viime vuoden kertomuksessa. Ennusteen mukaan jäsenvaltiot toimittavat vuodesta 2025, joka on vuoden 2022 sitoumusten määräaika, merkittäviä maksupyyntöjä vuoden loppuun mennessä niin, että ne käsitellään seuraavana vuonna. Maksupyyntöjen jättäminen vähentäisi samana vuonna vapautusten määrää, minkä seurauksena vain 20 prosenttia odotetuista vapautuksista toteutuisi. Loput 80 prosenttia oletetaan perittävän takaisin sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina yhtä suurina määrinä kahden seuraavan vuoden aikana.

Keskisen skenaarion mukaisten vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelmien ennustetut maksut ovat 220 miljardia euroa vuosina 2024–2028, kun taas viime vuoden ennuste kaudelle 2023–2027 oli 177 miljardia euroa. Jos tämä keskinen skenaario heijastetaan vuosille 2023–2027 vastaavan vertailun saamiseksi viime vuoden ennusteeseen, maksut olisivat 165 miljardia euroa, mikä vahvistaa täytäntöönpanon viivästymisen. Vuosi 2026 osoittaa maksupyyntöjen myöhästymisen vaikutukset.

Näistä oletuksista huolimatta kolme ennusteskenaariota osoittavat, että vuodesta 2025 alkaen vapauttaminen voisi olla merkittävää, elleivät jäsenvaltiot toteuta lisätoimia yhden vuoden täytäntöönpanovajeen korjaamiseksi [ks. vapauttamista koskeva kohta 2.3]. Tämän riskin välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi lisättävä ponnistelujaan täytäntöönpanon nopeuttamiseksi tulevana vuosina paljon nopeammaksi kuin vuosina 2014–2020.

Kaavio 3 – Otsaketta 2 a koskevat maksuennusteet (vuosien 2021–2027 MRK:n sitoumukset) ja nousu- ja laskusuuntaiset skenaariot

Otsake 3 – Yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

YMP:n ensimmäisen pilarin maksuennuste, markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet, on 163 miljardia euroa vuosina 2024–2027, mikä vastaa viimeisintä rahoitus suunnitelmaa.

Kaikkien YMP:n strategiasuunnitelmien toimittamisen ja hyväksymisen jälkeen pilarin II (maaseuturahasto) täytäntöönpano vuosien 2023–2027 YMP:n mukaisesti alkoi ajoissa. Kauden 2014–2020 ohjelmien jatkamista koskevat siirtymäsäännökset mahdollistivat täytäntöönpanon jatkamisen vuosina 2021 ja 2022.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehiksen maksuennuste sisältää vuosien 2023–2027 YMP-suunnitelmien maksut sekä vuosien 2021 ja 2022 jatkamiseen liittyvät maksut (ks. kohta 2.2 Vuotta 2021 edeltäviin sitoumuksiin liittyvät maksut), jotka saadaan päätökseen vuoteen 2026 mennessä. Tässä ennusteessa otetaan huomioon myös jäsenvaltioiden ilmoittamat yhteisen maatalouspolitiikan pilarien väliset siirrot^{xii}, jotka johtivat 4,8 miljardin euron nettosiirtoon pilarista I (maaloustukirahasto) pilariin II (maaseuturahasto) vuosiksi 2024–2027.

Maaseuturahaston vuosien 2014–2022 ohjelmien jatkuessa ja uusien YMP-suunnitelmien täytäntöönpanon alkaessa oikea-aikaisesti maksujen ennustetaan jatkuvan tasaisesti tulevina vuosina, ja ne ovat huipussaan vuonna 2026. Tämä johtuu vuosien 2014–2020 ohjelmien ja siirtymäkauden vuosien 2021–2022 maksattamatta olevien maksujen, joihin molempiin sovelletaan sitoumusten vapauttamista koskevaa N+3-sääntöä, päällekkäisyyksistä YMP:n vuosien 2023–2027 suunnitelmien vaiheittaisen käyttöönoton kanssa, jossa noudatetaan sitoumusten vapauttamista koskevaa N+2-sääntöä.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastolle ei ole suunnitteilla monivuotisen rahoituskehiksen enimmäismäärien mukaisia maksuja vuoden 2023 talousarviossa eikä vuoden 2024 talousarvioesityksessä, koska etusijalle asetetaan vuoteen 2026 asti käytettävissä olevan NextGenerationEU-rahoituksen käyttö. Tässä ennusteessa oletetaan, että maksut alkavat vuonna 2025, jotta voidaan välttää vapauttaminen vuoden 2022 sitoumuksista.

Muut ohjelmat ja otsakkeet

Maksuennustetta nostetaan viime vuoteen verrattuna, erityisesti otsakkeessa 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous, otsakkeessa 5 – Turvallisuus ja puolustus sekä otsakkeessa 6 – Naapurialueet ja muu maailma. Tämä johtuu paremmasta täytäntöönpanoennusteesta, vaikka täytäntöönpanon nopeus on hieman hidastunut. Vuonna 2026 on odotettavissa kiinnikuromista.

2.2. Vuotta 2021 edeltävien sitoumusten loppuun saattamiseen liittyvät maksut

Vuotta 2021 edeltävien sitoumusten maksujen ennustetaan olevan 47,8 miljardia euroa vuosina 2024–2028.

Otsake 2 a – Koheesiopolitiikka

Suurin osa vuotta 2021 edeltävistä sitoumuksista johtuvista maksuista (37 prosenttia) liittyy koheesiopolitiikan ohjelmiin, jotka ovat täydessä vauhdissa. Maksuennusteet perustuvat jäsenvaltioiden viimeisimpiin ennusteisiin (tammikuu 2023) ja tietoihin käytännön toteutuksesta. CARE:n (koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi) ja SAFE:n^{xiii} avulla jäsenvaltioiden odotetaan nopeuttavan kauden 2014–2020 varojen täytäntöönpanoa.

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) viimeinen tilivuosi päättyy kesäkuussa 2024, ja suurin osa maksuista on tarkoitus suorittaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuoden 2024 jälkeen maksujen odotetaan olevan vähäisiä, kun otetaan huomioon pidätettävä osuus ja ennakkomaksujen selvittäminen.

Otsake 3 – Yhteinen maatalouspolitiikka

Kuten edellisessä ennusteessa, vuosien 2014–2022 maaseudun kehittämisohjelmien odotetaan valmistuvan vuonna 2026, ja suurin osa välimaksuista maksetaan vuonna 2025.

Muut ohjelmat ja otsakkeet

Suurin osa muun talousarvion maksattamatta olevista maksuista jakautuu tasan otsakkeelle 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous ja otsakkeelle 6 – Naapurialueet ja muu maailma. Otsakkeen 1 ohjelmien loppuun saattamisen odotetaan nyt toteutuvan aikaisempia arvioita varhaisemmin, mutta otsakkeen 6 hankkeita koskevat ennusteet painottuvat enemmän vuosille 2025–2027.

2.3. Vapautetut sitoumukset

Nykyisen ja aiempien monivuotisten rahoituskehysten ohjelmista johtuvien sitoumusten vapauttamista vuosina 2024–2027 koskeva ennuste on 8,1 miljardia euroa, joka kasvaa verrattuna viime vuoden ennusteisiin vuosiksi 2023–2027 ja jonka koostumus on muuttunut merkittävästi. Kasvu johtuu pääasiassa nykyisen monivuotisen rahoituskehysten koheesio-ohjelmista.

Otsake 2 a – Koheesiopolitiikka

Määrärahat, jotka ovat vaarassa vapautua ohjelmien 2014–2020 loppuun saattamiseksi, vähenevät edelliseen ennusteeseen verrattuna, koska koheesiorahastojen täysimääräistä käyttöä helpottavat huomattavat joustovarot ja vapauttamisriski ohjelmien päättyessä minimoidaan.

Sen sijaan vuosien 2021–2027 koheesio-ohjelmien ennustetaan kohtaavan merkittäviä riskejä vuodesta 2025 alkaen, kun sovelletaan vuosina 2022 ja 2023 tehtyjen sitoumusten vapauttamistavoitteita. Arvioiden mukaan maksupyyntöjen esittämisvauhti jää jälkeen vuosien 2014–2020 tasosta ohjelmien hyväksymisen viivästymisen ja vuoden 2023 talousarvion ja vuoden 2024 talousarvioesityksen vähäisen hyödyntämisen vuoksi. Vapauttamisriski voisi pienentyä vain, jos täytäntöönpano nopeutuu vuosina 2025 ja 2026 keskistä skenaariota pidemmälle. Jos tämä nopeutuminen ei kuitenkaan toteudu ja täytäntöönpanomalli pysyy lähellä laskusuuntaista skenaariota, vapautumisriskissä olevat määrät ovat huomattavasti suurempia. Tässä skenaariossa, jossa jäsenvaltiot eivät pysty kuromaan umpeen yhden vuoden viivettä, merkittävä osa uudelleenohjelmoiduista vuoden 2021 sitoumuksista voitaisiin menettää. Lisäksi, jos sitoumusten vapauttamista ei vähennettäisi 2.1 kohdassa kuvatulla tavalla ja jos se otettaisiin oletukseksi kolmessa skenaariossa, koheesiopolitiikan ohjelmien sitoumusten vapauttamisen arvioitu määrä kerrotaisiin viidellä [ks. taulukko 2].

Otsake 3 – Yhteinen maatalouspolitiikka ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

Maaseuturahaston vuosien 2014–2022 ohjelmien vapauttamista koskeva ennuste on viime vuoden tulosten mukainen. Niitä odotetaan ohjelmien päättyessä vuonna 2026, mikä parantaa merkittävästi vuosien 2007–2013 tuloksia. Mahdolliset vapauttamiset vuosien 2023–2027 YMP:n strategiasuunnitelmien osalta oletettaisiin päätöksessä eli kohti vuosia 2029–2030, jotka eivät kuulu tämän kertomuksen soveltamisalaan.

Koheesiorahastojen tapaan oikeudenmukaisen siirtymän rahaston relevanttien säädösten ja ohjelmien hyväksymisen viivästyminen sekä täytäntöönpanon lykkääminen aiheuttivat merkittävän riskin vapauttaa sitoumuksia vuodesta 2025 alkaen vuosina 2022 ja 2023 tehtyjen sitoumusten määräajan vuoksi. Kun otetaan huomioon samat oletukset kuin muissa 2.1 kohdassa kuvatuissa koheesio-ohjelmissa, jäsenvaltioiden on nopeutettava täytäntöönpanoa vuosina 2025 ja 2026, jotta voidaan välttää maksusitoumusten vapauttaminen vuodesta 2025 alkaen.

Muut ohjelmat ja otsakkeet

Komission suoraan hallinnoimien ohjelmien osalta sitoumusten vapauttamista koskeva ennuste perustuu uusimpiin hanketason tietoihin. Kuten edellisessäkin kertomuksessa, vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten ohjelmiin liittyvien sitoumusten vapauttamista koskevat ennusteet perustuvat edeltävien ohjelmien sitoumusten vapauttamisasteisiin. Sitoumusten vapauttamisen tarkka vuosi riippuu yksittäisten hankkeiden ja toimien päättämisestä, eikä sitä voida ennustaa tarkasti.

2.4. NextGenerationEU-väline

NextGenerationEU on tilapäinen hätäapuväline kriisi-, elpymis- ja palautumistoimenpiteitä varten. Se osuu NextGenerationEU-välineen varoista, jota ei tarvitse maksaa takaisin, katsotaan ulkoisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi, ja sen avulla tuetaan nopeasti uudistusten ja investointien painopisteitä erityisesti **elpymis- ja palautumistukivälineen** kautta. Lisäksi sillä lujitetaan useita elpymisen kannalta keskeisiä ohjelmia. Jotta NextGenerationEU-välineen vaikutukset voidaan esittää läpinäkyvästi, arviot ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen odotetusta toteutumisesta esitetään erikseen kunkin ohjelman osalta (ks. taulukko 3). Ennuste perustuu vuoden 2024 talousarvioesitykseen liittyvässä rahoitussuunnitelmassa esitettyihin sitoumusten vuotuisiin eriin.

NextGenerationEU-välineen keskeinen osa on **elpymis- ja palautumistukiväline**, jonka osuus on 80 prosenttia menoista, joita ei makseta takaisin^{xiv}. NextGenerationEU-välineen ulosvirtaukset määräytyvät suurelta osin elpymis- ja palautumistukivälineen maksutahdin mukaan. Elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanovaihe on käynnistynyt, ja se etenee jäsenvaltioiden suunnitelmissaan asettaman uudistus- ja investointiaikataulun mukaisesti.

Toukokuusta 2023 alkaen kaikki 27 jäsenvaltiota ovat hyväksyneet kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat. Vuonna 2021 hyväksyttiin 22 elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, jotka käynnistivät ennakkomaksut ja rahoitus- ja lainasopimusten allekirjoittamisen, ja loput viisi vuonna 2022. Joitakin suunnitelmia muutettiin vuonna 2023 päivitetyn kohdentamisen huomioon ottamiseksi (elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 11 artiklan mukaisesti). Yhteensä maksettiin 153,4 miljardia euroa (106,3 miljardia tukena, jota ei makseta takaisin, ja 47,1 miljardia euroa takaisin maksettavina lainoina) noin 500 miljardista eurosta sidottuja elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksia ja lainoja. Tämä sisältää 56,5 miljardin euron ennakkomaksut. Kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon edistymisestä riippuen elpymis- ja palautumistukivälineen vuotuisten avustusten odotetaan nousevan 96 miljardiin euroon vuonna 2024, minkä jälkeen niiden ennustetaan laskevan 39 miljardiin

euroon vuonna 2025 ja nousevan jälleen noin 47 miljardiin euroon vuonna 2026. Viime vuoden ennusteeseen verrattuna maksujen profiili on hieman vähemmän etupainotteinen, koska esiintyi joitakin täytäntöönpanon viivästyksiä, jotka liittyivät monimutkaisiin investointeihin ja uudistuksiin. Tässä ennusteessa ei ole arvioitu vapauttamisia.

Kuten elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa säädetään, kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia muutetaan vuoden 2023 aikana, jotta päivitetty enimmäisrahoitusosuus otettaisiin huomioon. Suunnitelmien päivittäminen sisältää myös REPowerEU-suunnitelman erityiset luvut, joiden tavoitteena on lisätä energiariippumattomuutta Venäjältä ja edistää siten energiasiirtymää kestäviin uusiutuviin energialähteisiin.

Jäsenvaltiot asettivat elpymis- ja palautumissuunnitelmat selvästi etusijalle sellaisen investointien ja uudistusten rahoittamiseen tarkoitetun tuen käyttämisen osalta, jota ei makseta takaisin. Kun otetaan huomioon lainasitoumusten taso ja nopeus, jäsenvaltioiden käytettävissä on 225 miljardia euroa lainatukea sitoumuksia varten vuonna 2023. Kymmenen jäsenvaltiota on ilmaissut kiinnostuksensa elpymis- ja palautumistukivälineen (lisä)lainoihin yhteensä noin 145 miljardin euron arvosta muutetun elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 14 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltioilla on 31. elokuuta 2023 asti aikaa hakea tällaista lainatukea.^{xv}

REACT-EU on NextGenerationEU-välineen toiseksi suurin väline, jonka osuus on 12 prosenttia tuesta, jota ei makseta takaisin, ja jolla jaettiin lisävaroja vuosina 2021 ja 2022 joidenkin nykyisten koheesiopolitiikan rahastojen (EAKR ja ESR) kautta. REACT-EU-sitoumukset toteutettiin vuosina 2021–2022. Väli- ja loppumaksut keskittyvät vuosille 2022–2024 REACT-EU-välineen tavoitteen mukaisesti. Tavoitteena on nopeuttaa toteutusta hyödyntämällä olemassa olevia ohjelmia ja varmistamalla täytäntöönpanosääntöjen täysi joustavuus. ESR:n REACT-EU-tukia siirretään edellisen vuoden ennusteeseen verrattuna vuoteen 2023, jotta voidaan ottaa huomioon EAKR:stä ESR:ään vuonna 2022 siirrettyjen lisävarojen aiheuttamat kasvaneet maksutarpeet mutta myös ESR:n toimenpiteiden lyhyen aikavälin luonne. EAKR:n REACT-EU-tukien odotetaan kasvavan vuonna 2024 viime vuoden ennusteeseen verrattuna energiakustannusten nousun ja raaka-ainepulan vaikutuksen vuoksi.

Jäsenvaltiot voivat käyttää REACT-EU-välineen rahoitusta puuttuakseen pakolaisvirtoihin Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen. Kansallisiin talousarvioihin kohdistuvan paineen lieventämiseksi ja kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseen liittyvien toimenpiteiden nopeamman ja helpomman täytäntöönpanon mahdollistamiseksi komissio ehdotti vuonna 2022 lisää ennakkomaksuja ja yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja^{xvi}. Sekä ESR:stä että EAKR:stä odotetaan maksettavan joitakin vähäisiä päättämismaksuja vuoden 2025 loppuun mennessä.

Loput kahdeksan prosenttia tuesta, jota ei makseta takaisin, osoitetaan viiteen muuhun ohjelmaan, joita tuetaan NextGenerationEU-välineestä. Maksuennusteessa huomioidaan edeltävistä ohjelmista saadut kokemukset ottaen huomioon lyhyempi sitoumus sykli ja keskittyminen välittömiin elvytystarpeisiin. **Oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon** ovat vaikuttaneet viivästykset, joita on esiintynyt monivuotisen rahoituskehityksen ja ohjelmakohtaisen lainsäädännön hyväksymisessä. Kaikki oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon liittyvät ohjelmat hyväksyttiin vuoden 2022 loppuun mennessä (kaikkien jäsenvaltioiden osalta lukuun ottamatta Bulgariaa, joka ei ole vielä toimittanut oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa koskevaa ohjelmaansa). Täytäntöönpanovaihe alkoi heti ohjelmien hyväksymisen jälkeen, ja kaikki maksut ennakoidaan maksettavan vuosina 2023–2026. **InvestEU-ohjelman** osalta ennuste vastaa talousarviotakuun odotettua rahoitusaikataulua, neuvontakeskuksen menoja ja tukimenoja.

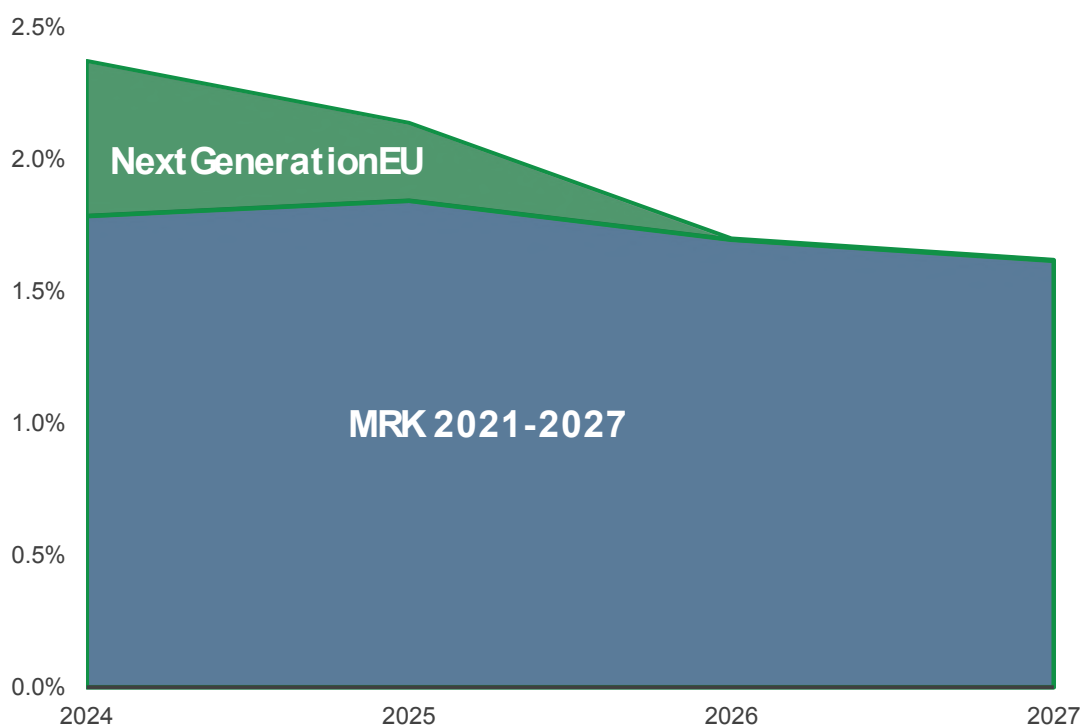
2.5. Maksattamatta olevien sitoumusten määrän kehitys

Vuosien 2021–2027 ja aiempien monivuotisten rahoituskehysten maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärän odotetaan kasvavan asteittain vuosina 2024–2027 274 miljardista eurosta 322 miljardiin

euroon. Koheesion osuus on suuri, ja tämän politiikan täytäntöönpano sitoumusten vapauttamista koskevan N+3-säännön mukaisesti määrittää maksattamatta olevien sitoumusten yleisen kehityksen maksujen painottuessa monivuotisen rahoituskehysten loppuun ja sen jälkeiseen aikaan (ks. 2.1 kohta). NextGenerationEU-välineen osalta maksattamatta olevaa määrää maksetaan asteittain vuoden 2026 loppuun asti, jolloin kaikki maksut on saatettava päätökseen.

Ennuste vuosien 2021–2027 ja aiempien monivuotisten rahoituskehysten maksattamatta olevien määrien kehityksestä (lukuun ottamatta NextGenerationEU-välinettä) osuutena EU27:n BKTL:stä laskisi 1,8 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2027, mikä selittyy maksattamatta olevien määrien kasvulla, jota EU27:n BKTL:n kasvu kompensoi. Vuoden 2028 ennusteita ei oteta huomioon, koska tässä ennusteessa ei kuvata uusia sitoumuksia vuoden 2027 jälkeen.

Kaavio 4 – Maksattamatta olevien sitoumusten määrän kehitys vuosina 2024–2027 prosenttiosuutena unionin bruttokansantulosta

3. EU:n talousarvion sisäänvirtauksia koskeva ennuste 2024–2027

EU:n talousarvio rahoitetaan omilla varoilla ja muilla tuloilla. Lisäksi unionille on annettu valtuudet lainata varoja NextGenerationEU-välineen rahoittamiseksi. Komissio ottaa varat käyttöön kansainvälisillä pääomamarkkinoilla toteutettavien toimien kautta NextGenerationEU-välineen rahoitusohjelmien rahoitustarpeiden mukaisesti (ks. kohta 2.4). Tätä varten komissio noudattaa monipuolista varainhankintastrategiaa^{xvii} ja julkaisee osana tätä strategiaa vuotuiset lainanottopäätökset ja puolivuositain laadittavat varainhankintasuunnitelmat. Nykyisessä ennusteessa keskitytään tuloihin, joita tarvitaan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisten talousarviomenojen rahoittamiseen.

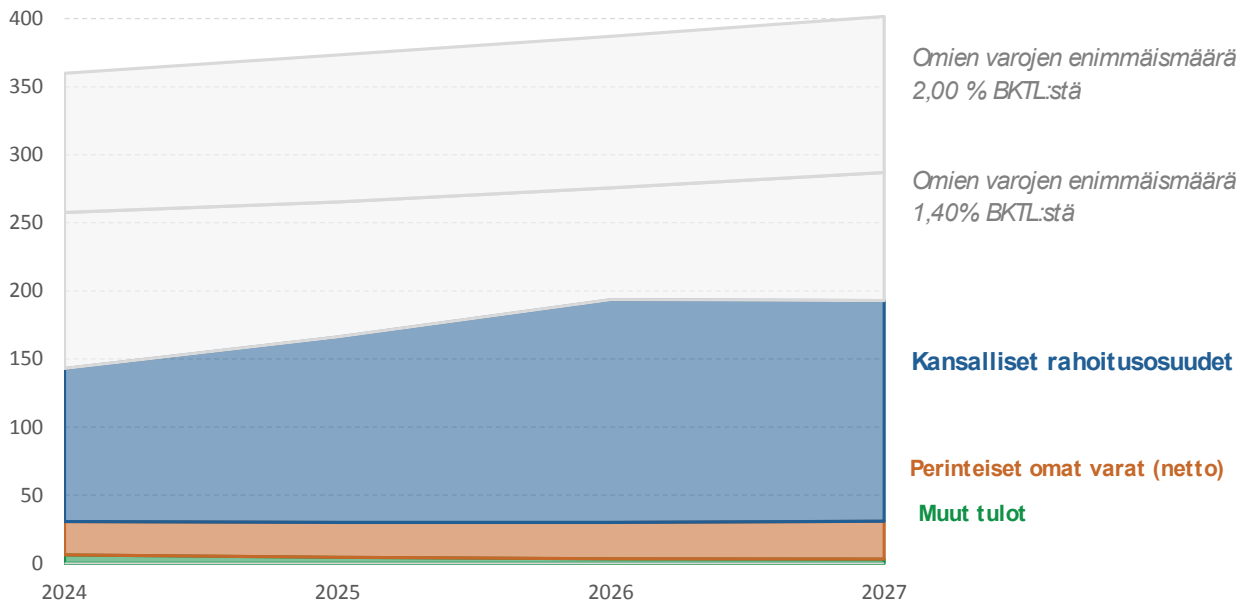
Talousarvion rahoittamiseksi tarvittavat omat varat riippuvat siitä, kuinka suurta osaa kokonaismenoista ei saada katettua muilla tuloilla. Näin ollen EU:n talousarviotuloja koskevat ennusteet vuosille 2024–2027 perustuvat periaatteeseen, jonka mukaan menojen on vastattava tuloja. Kokonaistulot ovat siis yhtä suuret kuin kokonaismenot.

Yhdistynyt kuningaskunta on vuodesta 2021 alkaen osallistunut erosopimuksen (V osa) mukaisesti EU:n talousarvioon aiempien monivuotisten rahoituskehysten maksattamatta olevien sitoumusten osalta. Tähän sisältyvät vuoden 2020 lopussa maksattamatta olleet sitoumukset sekä taloudellisessa selvitysratkaisussa vahvistetut eläkkeet ja muut vastuut. Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuus on EU:n talousarvion ”muuta tuloja”, eikä se ole osa unionin omia varoja. Siitä luovutaan asteittain, kun maksattamatta olevat sitoumukset suoritetaan.

Muiden sekalaisten tulojen, jotka eivät kuulu unionin omiin varoihin, oletetaan pysyvän nimellisesti muuttumattomina vuoden 2024 talousarvioesityksen tasolla.

Omat varat – kansalliset rahoitusosuudet ja tullit – muodostavat suurimman osan tuloista, joita tarvitaan talousarvion menojen rahoittamiseen. Ennusteet perustuvat voimassa olevaan omia varoja koskevaan päätökseen^{xviii}. Niissä ei oteta huomioon komission 20. kesäkuuta 2023 esittämiä ehdotuksia uusista omista varoista. Vuosina 2024–2027 kansallisten rahoitusosuuksien arvioidaan olevan keskimäärin 144 miljardia euroa vuodessa eli 0,76 prosenttia suhteessa EU:n bruttokansantuloon (BKTL). Menosykli ja vähemmässä määrin Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuuden asteittainen lakkauttaminen määrittävät kansallisten rahoitusosuuksien kehityksen ennustejaksolla. Koska tärkeiden meno-ohjelmien täytäntöönpano on viivästynyt, kansalliset rahoitusosuudet ovat edelleen suhteellisen alhaisella tasolla vuonna 2024. Nopeutetusta ohjelmien täytäntöönpanosta aiheutuva menojen kasvu ja Yhdistyneen kuningaskunnan pienenevä osuus maksattamatta olevista määristä johtavat kansallisten rahoitusosuuksien kasvuun vuosina 2025 ja 2026. Rahoitusosuuksien ennustetaan pysyvän suurelta osin vakaina vuonna 2027.

Kaavio 5 – MRK:n rahoittamiseksi tarvittavia tuloja koskeva ennuste 2024–2027

Unionin keräämien omien varojen kokonaismäärä ei saa minään vuonna ylittää omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistettua omien varojen enimmäismäärää, joka on 1,40 prosenttia EU:n jäsenvaltioiden bruttokansantulosta. Enimmäismäärää kasvatetaan väliaikaisesti 0,6 prosenttia suhteessa EU:n bruttokansantuloon, jotta katetaan kaikki unionin pääomamarkkinoilta NextGenerationEU-välineen rahoittamiseksi ottamista lainoista aiheutuvat vastuut. Vaikka omien varojen ennustetaan kasvavan vuosina 2025 ja 2026 ja vakautuvan vuonna 2027, omien varojen enimmäismäärään nähden jäävän liikkumavaran odotetaan pysyvän suurelta osin vakaana, koska unionin bruttokansantulon odotetaan kasvavan asteittain viiteajanjaksolla^{xix}. Liikkumavara on kaudella keskimäärin 207 miljardia euroa, ja tästä määrästä 113 miljardia euroa osoitetaan NextGenerationEU-välineen lisäykseen.

EU:n talousarviosta katetaan korot, joita maksetaan vuodesta 2021 lähtien otetuista lainoista. Lainatut varat on kohdennettu NextGenerationEU-välineestä osoitettavaan tukeen, jota ei makseta takaisin. Näiden kustannusten rahoittamiseen tarvittavat omat varat sisältyvät omien varojen enimmäismäärän väliaikaiseen 0,6 prosentin korotukseen suhteessa EU:n bruttokansantuloon. Suunnitellut kustannukset noudattavat takapainotettua profiilia, joka kuvastaa lainanoton asteittaista käyttöönottoa. Samaan aikaan NextGenerationEU-välineen rahoituskustannuksiin liittyy epävarmuustekijöitä, kun otetaan huomioon korkojen nopea ja merkittävä nousu rahoitusmarkkinoilla joulukuusta 2021 lähtien.

4. Päätelmät

Tämä ennuste laaditaan tilanteessa, jossa epävarmuus on suurta Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aiheuttaman geopoliittisen ja taloudellisen epävakauden vuoksi. Jäsenvaltioiden, kolmansien maiden ja erityisten alojen tukemiseksi esitetyillä aloitteilla nopeutettiin maksattamatta olevien ja uusien ohjelmien maksuja, kun taas ulkoiset rahoitusvälineet tarjoavat enemmän rahoitusta Ukrainalle ja naapurialueiden kumppanimaille.

Vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan ohjelmien ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston viivästynyt täytäntöönpano lisää sitoumusten vapauttamisen riskejä. Kansallisten viranomaisten keskittyminen edellisen monivuotisen rahoituskehiksen ja NextGenerationEU-välineen ohjelmien viimeistelyyn niiden lyhyempien aikataulujen vuoksi saattaa myös edistää näitä viivästyksiä yhdessä

relevanttien oikeusperustojen ja ohjelmien myöhäisen hyväksymisen kanssa. Jäsenvaltioiden on nopeutettava täytäntöönpanoa huomattavasti vuosina 2025 ja 2026, jotta vältetään varojen menetykset, jotka johtuvat sitoumusten vapauttamista koskevista säännöistä. Muiden rahastojen, erityisesti otsakkeiden 1 ja 6 alla, riskit vähenevät, mikä heijastaa näihin ohjelmiin kohdistuvaa painetta.

Monivuotisen rahoituskehyksen maksujen enimmäismäärä riittää kattamaan ennakoidut maksut lukuun ottamatta vuotta 2026, jolloin ennuste osoittaa ylittymistä. Maksujen odotetaan jäävän selvästi monivuotisen rahoituskehyksen maksujen enimmäismäärän alle vuosina 2024 ja 2025, mikä mahdollistaa käyttämättä jääneiden määrien siirtämisen tietyin rajoituksin kauden loppua kohti, jolloin luotontarve on suurempi. Kaiken kaikkiaan vuosien 2024–2027 nettomarginaalin, johon sisältyy mukautuksia, arvioidaan olevan 18,5 miljardia euroa, mikä käsittää yhden ainoan liikkumavaravälineen korotuksen ja enimmäismäärän automaattisen mukautuksen, joka perustuu monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 5 artiklaan perustuviin lisäyksiin ja joka on 7,7 miljardia euroa vuosina 2025–2027, mikä sisältyy vuotuisen tekniseen mukautukseen 2024. Nykyisten oletusten mukaan arvioidut maksutarpeet ylittävät monivuotisen rahoituskehyksen maksujen enimmäismäärän vuosina 2026 ja 2027. Vaikka vuonna 2026 otettaisiin huomioon yhden ainoan liikkumavaravälineen 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 11 artiklan 3 kohdan mukainen 13 miljardin euron enimmäismäärä (vuoden 2018 hintoina)^{xx}, maksut ylittäisivät maksujen enimmäismäärän. Tämä johtuu suurelta osin koheesiopolitiikan maksujen ennustetusta kehityksestä ja taustalla olevista oletuksista, joihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Riski näyttää pienemmältä vuonna 2027, mutta arvioidun maksutason ja maksujen enimmäismäärän välinen ero on edelleen tiukka. Tärkeää on, että enimmäismäärämekanismiin vuoksi monivuotisen rahoituskehyksen toisella puoliskolla ei ole mahdollista käyttää vuosien 2024 ja 2025 maksujen enimmäismäärään sisältyvää arvioitua liikkumavaraa, joka on lähes 40 miljardia euroa. Osa liikkumavarasta voi jäädä käyttämättä.

NextGenerationEU-välineen investointien ja uudistusten kohdentaminen tukee edelleen EU:n taloutta ja siirtymistä puhtaaseen vihreään energiaan. Tulevina vuosina jäsenvaltioiden on pantava NextGenerationEU-rahoitus täytäntöön ennen vuodelle 2026 suunniteltua maksumääräaikaa ja nopeutettava samalla koheesiopolitiikan rahastojen täytäntöönpanoa.

Ennuste maksattamatta olevasta määrästä vastaa talouskasvun odotettua kehitystä. Vaikka maksattamatta olevien sitoumusten määrä kasvaa nimellisesti monivuotisen rahoituskehyksen lopussa vuoteen 2023 verrattuna, niiden määrä itse asiassa vähenee, kun niitä tarkastellaan osuutena EU:n bruttokansantulosta. Tämä osoittaa, että EU:n talouden nimellinen kasvu on suurempi kuin EU:n talousarviosta katettavien maksattamatta olevien sitoumusten kertymä. NextGenerationEU-välineellä on myös väliaikainen vaikutus EU:n maksattamatta olevien sitoumusten määrään, joka on suurimmillaan vuoden 2023 lopussa, minkä jälkeen se palaa vähitellen monivuotisen rahoituskehyksen alkua vastaavalle tasolle vuoden 2027 loppuun mennessä.

Talousarvion rahoittamiseen tarvittavat EU:n omat varat kasvavat monivuotisen rahoituskehyksen menojen mukaisesti. Omien varojen enimmäismäärään nähden jäävä liikkumavara pysyy kuitenkin suhteellisen vakaana, koska tarvittavien tulojen kasvu vastaa EU:n talouden ennakoitua nimelliskasvua.

Liite II – Ennusteen tulokset

Kaikki arvot ovat miljardeja euroja, käypinä hintoina, ellei toisin mainita. Jotkut kokonaiskustannukset eivät ehkä täsmää pyöristämisen vuoksi.

Taulukko 1.1 – Pitkän aikavälin ennuste monivuotisen rahoituskehysten tulevista ulosvirtauksista vuosina 2024–2028

Vuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärä	186,0	187,9	179,7	185,4		738,9
Maksumäärärahojen enimmäismäärä	170,5	173,7	177,1	180,7		702,0
<i>Lisäksi muokkaus monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 5 artiklan mukaiseksi (ennuste tuleville vuosille)</i>		1,7	1,8	4,2		7,7
Sitoumukset (suunniteltu)*	189,4	192,4	183,2	191,1		756,2
Ennustetut maksut*	143,1	166,3	193,6	193,0	130,5	826,4
<i>josta erityisrahoitusvälineet**</i>	3,2	1,4	0,1			4,7

Taulukko 1.2 – Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen sitoumuksiin liittyvät maksut

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	17,2	21,3	23,3	23,1	16,8	101,7
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	20,1	44,6	64,1	71,7	64,9	265,5
2.1 Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	10,3	35,1	53,3	58,7	62,0	219,5
2.2 Palautumiskyky ja arvot	9,8	9,5	10,8	13,1	2,9	46,0
3 Luonnonvarat ja ympäristö	46,1	57,3	62,2	55,4	31,4	252,3
3.1 Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40,5	40,7	40,7	40,7		162,5
3.2 Muut otsakkeen "Luonnonvarat ja ympäristö" ohjelmat	5,6	16,6	21,5	14,7	31,4	89,8
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2,8	3,7	4,7	4,8	3,3	19,2
5 Turvallisuus ja puolustus	1,8	2,5	2,9	2,6	2	11,8
6 Naapurialueet ja muu maailma	12,7	15,9	17,4	18,1	10,8	74,9
7 EU:n yleinen hallinto	11,9	12,5	12,9	13,2		50,5
Erityisrahoitusvälineet	1,4	1,1				2,5
Yhteensä	114,1	158,8	187,6	188,9	129,2	778,6

Taulukko 1.3 – Vuotta 2021 edeltävien sitoumusten loppuun saattamiseen liittyvät maksut

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	3,7	3,1	2,0	1,1	0,8	10,7
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	14,1	1,2	1,4	0,9		17,5
2.1 Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	13,9	1,1	1,4	0,8		17,1
2.2 Palautumiskyky ja arvot	0,2	0,1	0,1			0,4
3 Luonnonvarat ja ympäristö	8,2	0,2	0,1	0,1	0,1	8,8
3.1 Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	0,1					0,1
3.2 Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	8,1	0,2	0,1	0,1	0,1	8,7
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	0,4	0,1				1,6
5 Turvallisuus ja puolustus	0,2	0,2	0,1	0,1		0,5
6 Naapurialueet ja muu maailma	2,4	2,6	2,4	1,9	0,3	9,7
Yhteensä	29,0	7,5	6,1	4,0	1,3	47,8

* Sitoumusten ja arvioitujen maksujen kokonaismäärä sisältää rahoituskehysasetuksen 5 artiklaan ja varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohtaan perustuvat määrärahat. Kohdentamattomia liikkumavaroja ei oteta huomioon.

** Erityisrahoitusvälineiden määrärahat kattavat solidaarisuus- ja hätäapuvaramuksen, Euroopan globalisaattorahaston, brexit-mukautusvarauksen ja joustovälineen. Seuraavissa taulukoissa joustovälineen varojen käyttöönottoon liittyvät maksut sisältyvät asianomaisiin otsakkeisiin.

Taulukko 2 – Vapautettujen sitoumusten ennuste 2024–2027

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	Loppuun saattaminen	MRK	Yhteensä
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	0,8	1,1	2,0
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	0,4	2,7	3,1
2.1 Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	0,2	2,2	2,3
2.2 Palautumiskyky ja arvot	0,2	0,5	0,7
3 Luonnonvarat ja ympäristö	1,3	0,6	1,9
3.2 Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	1,3	0,6	1,9
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	0,5	0,3	0,8
5 Turvallisuus ja puolustus	0,1	0,0	0,1
6 Naapurialueet ja muu maailma	0,1	0,2	0,3
Yhteensä	3,2	4,9	8,1

Taulukko 3 – NextGenerationEU:n ulosvirtauksia koskeva pitkän aikavälin ennuste

Ohjelma	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Horisontti Eurooppa	1,5	0,6	0,4	0,0	2,5
InvestEU	1,3	1,0	1,2	0,0	3,5
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	6,3	0,7	0,0	0,0	7,0
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)	4,4	0,0	0,0	0,0	4,4
Euroopan elpymis- ja palautumistukiväline	96,0	39,1	47,4	0,0	182,5
Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)	0,4	0,3	0,3	0,0	1,0
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	1,8	2,3	0,6	0,0	4,7
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1,2	5,5	3,6	0,0	10,4
Yhteensä	112,9	49,6	53,5	0,0	216,0

Taulukko 4 – Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärän muutos vuosina 2024–2027

Lähde	Maksattamatta olevat sitoumukset vuoden 2024 alussa* (arvio)	Sitoumukset 2024–2027	Maksut 2024–2027	Vapautettavat sitoumukset 2024–2027	Maksattamatta olevat sitoumukset vuoden 2027 lopussa
MRK	273,7	756,5	695,9	8,1	321,9
NextGenerationEU	216,8	0,1	216,0		0,9
Yhteensä	490,6	756,6	911,9	8,1	322,9

* Maksattamatta olevat sitoumukset vuoden 2023 alussa sisältävät 3,4 miljardia euroa, jotka on saatu kolmansien maiden rahoitusosuuksista joihinkin vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin ja joita ei ole sisällytetty taulukkoon.

Taulukko 5 – EU:n talousarvion tulevia sisäänvirtauksia koskeva pitkän aikavälin ennuste vuosina 2024–2027

		2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Omien varojen enimmäismäärä, % suhteessa EU:n BKTL:oon		2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	–
<i>josta NextGenerationEU:n väliaikainen kasvu</i>		0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	–
Omien varojen enimmäismäärä, mrd. euroa*	<i>a</i>	353,9	369,1	383,9	398,5	–
<i>josta NextGenerationEU:n väliaikainen kasvu</i>	<i>a'</i>	106,2	110,7	115,2	119,6	–
Perinteisten omien varojen nettomäärä**	<i>b</i>	24,6	25,7	26,8	27,8	104,9
Kansalliset rahoitusosuudet***	<i>c</i>	112,4	136,3	163,6	162,1	574,5
Omat varat yhteensä	<i>d = b + c</i>	137,1	162,0	190,4	189,9	679,3
<i>josta omia varoja NextGenerationEU:n velvollisuuksien rahoittamiseksi</i>	<i>d'</i>	3,9	2,7	3,8	5,0	15,4
Muut tulot (ml. Yhdistyneen kuningaskunnan alustava rahoitusosuus)	<i>e</i>	6,0	4,3	3,2	3,0	16,6
TULOT YHTEENSÄ	<i>d + e</i>	143,1	166,3	193,6	193,0	695,9
Omien varojen enimmäismäärään nähden jäävä liikkumavara	<i>a - d</i>	216,9	207,1	193,5	208,6	–
<i>josta NextGenerationEU:n väliaikaiseen lisäykseen nähden jäävä liikkumavara</i>	<i>a' - d'</i>	102,3	108,0	111,4	114,6	–

* Omien varojen enimmäismäärä, laskettuna EU27:n vuosien 2023–2027 BKTL:a koskevan kevään 2023 talousennusteen perusteella.

** Perinteiset omat varat on arvioitu sillä perusteella, että pidätysprosentti kantokulujen kattamiseksi on 25 prosenttia.

*** Kansallisiin rahoitusosuuksiin sisältyvät BKTL-perusteiset omat varat, uudistetut alv-perusteiset omat varat sekä kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat uudet omat varat.

-
- i. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta, EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
 - ii. COM(2021) 343, 30.6.2021.
 - iii. Neuvoston asetus (EU) 2020/2094 Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi, EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 23 ('NextGenerationEU').
 - iv. Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093 vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta, EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11.
 - v. Ellei toisin mainita, kaikki kertomuksessa esitetyt määrät ilmaistaan käypinä hintoina.
 - vi. [Talousarvioesitys 2024, ennakkoarvio](#) SEC (2023) 250 – kesäkuu 2023.
 - vii. Monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 5 artiklassa säädetään maksusitoumus- ja maksumäärärahojen lisämäärärahasta ennalta määritellylle ohjelmien luettelolle tietyntyyppisiä sakkoja vastaavan määrän osalta.
 - viii. Varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tutkimushankkeisiin liittyviä vapautettuja sitoumuksia vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön.
 - ix. Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta, EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.
 - x. EUVL C 66I, 19.2.2019, s. 1.
 - xi. COM(2021) 365, 7.6.2021, COM(2022) 2093, 7.6.2022 ja COM (2023) 320, 6.6.2023).
 - xii. Jäsenvaltiot päättivät siirtää varoja suorien tukien ja maaseudun kehittämisen välillä. Tulokset esitettiin 8. helmikuuta 2023 annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/813.
 - xiii. Asetus (EU) 2022/562 asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse koheesiopoliittisesta tukitoimesta Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE), Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/613, annettu 12 päivänä huhtikuuta 2022, asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse REACT-EU-määrärahoista myönnettävien ennakkomaksujen korottamisesta ja yksikkökustannuksen vahvistamisesta sekä asetus (EU) 2022/2039 asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse lisäjoustosta, jolla puututaan Venäjän federaation sotilaallisen hyökkäyksen seurauksiin – joustavaa apua alueille koskevat FAST-CARE-toimenpiteet.

^{xiv} Elpymis- ja palautumistukivälineen lainaosuudesta ei ole saatavilla ennustetta sen kysyntälähtöisen toteutusmekanismin vuoksi (samoin kuin muista talousarvion ulkopuolella täytäntöön pannuista lainapohjaisista välineistä).

^{xv} [Yleiskatsaus jäsenvaltioiden aikomuksista pyytää elpymis- ja palautumistukivälineen lainatukea.pdf \(europa.eu\)](#).

^{xvi} COM(2022) 145 final, 23.3.2022.

^{xvii} COM(2021) 250 final, 14.4.2021.

^{xviii} Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, EUVL L 424/1, 15.12.2020.

^{xix} Euroopan komissio, Euroopan talousennuste, kevät 2023.

^{xx} Yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan b alakohta) johtaa suoraan monivuotisen rahoituskehyksen maksujen enimmäismäärän mukauttamiseen, jonka komissio toteuttaa vuosittain teknisessä mukautuksessa käyttämättömällä maksujen liikkumavaralla, johon sovelletaan sääntelyllisiä enimmäismääriä vuosina 2025–2027.